

Nr B 217

Av herrar Nihlfors och Larsson i Stockholm, *angående utflyttningen av Stockholms örlogsbas (Muskövarvet), m. m.*

1953 års riksdag beslöt att örlogsbasen i Stockholm skulle flyttas till Stockholms södra skärgård, varvid örlogsvarvet skulle förläggas till Muskö. Örlogsstationen skulle flyttas till Berga. Planer för Muskövarvet äro utarbetade, men anslag har hittills icke lämnats för flyttningens igångsättande. Flyttning av f. d. örlogsstationen har däremot påbörjats.

Kungl. fortifikationsförvaltningen har för budgetåret 1958/59 angivit att anslag erfordras med 13 miljoner kronor för Muskövarvet för att upprätta byggnadsplaner skola kunna följas.

Departementschefen har i statsverksproposition till 1958 års förra riksdag föreslagit att första etappen av Muskövarvets utbyggnad får komma till stånd men ansett sig endast kunna tillstyrka att en miljon kronor anvisas för ändamålet. Han erinrar dock om att medel för härmed sammanhängande ändamål jämväl beräknats under anslaget Anordnande av vissa fartygstunnlar.

I sammanhanget kan erinras om en motion (FK nr 174/1956) som utmynnade i förslag att riksdagen skulle hemställa hos Kungl. Maj:t om utarbetande av en *definitiv* plan för utbyggnad av Muskövarvet jämte uppgifter på de äskanden, vartill ett påbörjande av första byggnadsetappen kunde föranleda. Vidare föreslogs tillsättande av en utredning med uppgift att — efter hörande av berörda intressenter — avgiva förslag om frilagda områdens, byggnaders och anläggningars i Stockholm användning.

I motiveringen framhölls betydelsen såväl för marinen som för Stockholms stad av att utflyttningen påbörjades med det snaraste och genomfördes inom rimlig tid. Marinchefen och fortifikationsförvaltningen hade i tidigare sammanhang framhållit bl. a. att en försening av Musköbasen skulle medföra krav på avsevärda kapitalinvesteringar i avseende på Stockholms örlogsvarvs nuvarande anläggningar. Sedan ett tiotal år tillbaka hade marinledningens krav på nyanläggningar och större iståndsättningar konsekvent ställts på framtiden med anledning av att man räknat med varvets förestående flyttning. Vid ytterligare fördröjning skulle man ej längre kunna undgå att tillgodose behoven av nybyggnader och moderniseringar.

För Stockholms stads vidkommande angavs att utflyttningen vore av stort intresse såväl ur civilförsvarssynpunkt som med hänsyn till att värdefulla områden och byggnader i Stockholm genom utflyttningen friläggas för andra ändamål. Behovet för Stockholms stads del av att lång tid i förväg kunna överblicka marktillgång m. m. underströks. Det betonades också att friläg-

gandet av de av örlogsvarvet disponerade områdena och byggnaderna i Stockholms centrala del innebär att stora ekonomiska värden tillföras det allmänna. Utbyggnadstakten borde därför icke göras långsammare än vad som oundgängligen betingas av tekniska, arbetskraftmässiga och ekonomiska skäl.

Vid behandlingen av 1956 års statsverksproposition uttalade statsutskottet att det delade departementschefens i propositionen uttryckta uppfattning om angelägenheten av att örlogsvarvet snarast utflyttas från Stockholm samt ansåg det vara av största vikt, att en plan för anläggningsarbetenas fortsatta bedrivande fastställdes av statsmakterna. I samband därmed borde beslut fattas om en någorlunda fixerad årlig medelstilldelning, så beräknad, att arbetena kunde utföras på ett ur byggnadsteknisk och ekonomisk synpunkt lämpligt sätt.

I motionen redovisade återverkningar för Stockholms stad upprepades av statsutskottet. Utskottet underströk också angelägenheten av att frågan löstes så snart som möjligt med hänsyn till de stora medelsbehov som eljest skulle göra sig gällande för nybyggnader och moderniseringar vid anläggningarna i Stockholm. Statsutskottet framhöll vidare att det gång på gång tidigare understrukits att varvets läge mitt i staden är förenat med allvarliga nackdelar ur såväl militär som civil synpunkt.

Slutligen erinrade statsutskottet att det framhållits och måhända kunde övervägas, huruvida icke, då det gäller ett investeringsföretag av den storlek och den särpräglade art, varom här är fråga, det ur anslags- och redovisningssynpunkt vore motiverat att detsamma behandlades helt fristående från försvarets övriga investeringsarbeten.

Riksdagen beslöt i enlighet med statsutskottets förslag att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att för 1957 års riksdag måtte framläggas en definitiv plan för Stockholms örlogsvarvs utflyttning till Muskö innefattande med planen förenade konsekvenser i kostnadshänseende.

I 1957 års statsverksproposition anmäldes att ifrågavarande plan utarbetats, men att vissa modifieringar borde företagas, varför departementschefen i avvaktan på utredningsresultatet icke då kunde tillstyrka att medel anvädes för utflyttningens påbörjande.

Departementschefens förslag att första etappen för Muskövarvets utbyggnad enligt den nu framlagda planen får komma till utförande är mycket betydelsefullt. Utflyttningsfrågan, som ända sedan år 1863 varit föremål för ett flertal utredningar, synes därmed börja bringas till sin praktiska lösning.

Departementschefen har dock icke lämnat besked om något slag av be- myndiganden eller tidsbestämning, varpå en ekonomisk uppläggning av arbetsplanerna för de närmaste åren kan grundas.

Ehuru det belopp som föreslagits är mycket lågt med hänsyn till byggnadsföretagets storlek skall icke anföras någon erinran häremot med hänsyn till att anslaget för Anordnande av vissa fartygstunnilar, som har sammanhang med utflyttningen, föreslagits att höjas i förhållande till samma anslag

innevarande budgetår. Utflyttningen torde emellertid icke på allvar kunna igångsättas med det föreslagna beloppet, varför större anslag ofrånkomligen torde bli aktuellt i en nära framtid.

För att kunna genomföra det omfattande arbetsprogrammet till lägsta kostnad måste det vara betydelsefullt att vid arbetenas igångsättande kunna förutsätta att programmet skall kunna genomföras inom viss tidrymd. Departementschefen har tyvärr icke gjort något uttalande som ger vederbörande myndigheter någon grund att stå på i dessa avseenden. För Stockholms stad är det även av vikt att kunna kalkylera med en något så när bestämd tidrymd för utflyttningen.

Under hänvisning till vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller, att åtgärder vidtagas för att arbetena med utflyttningen av Stockholms örlogsbas (Muskövarvet) forceras och att 1956 års riksdags uttalade önskemål om dessa arbetens planläggning m. m. tillgodoses.

Stockholm den 3 juli 1958

Folke Nihlfors

Martin Larsson